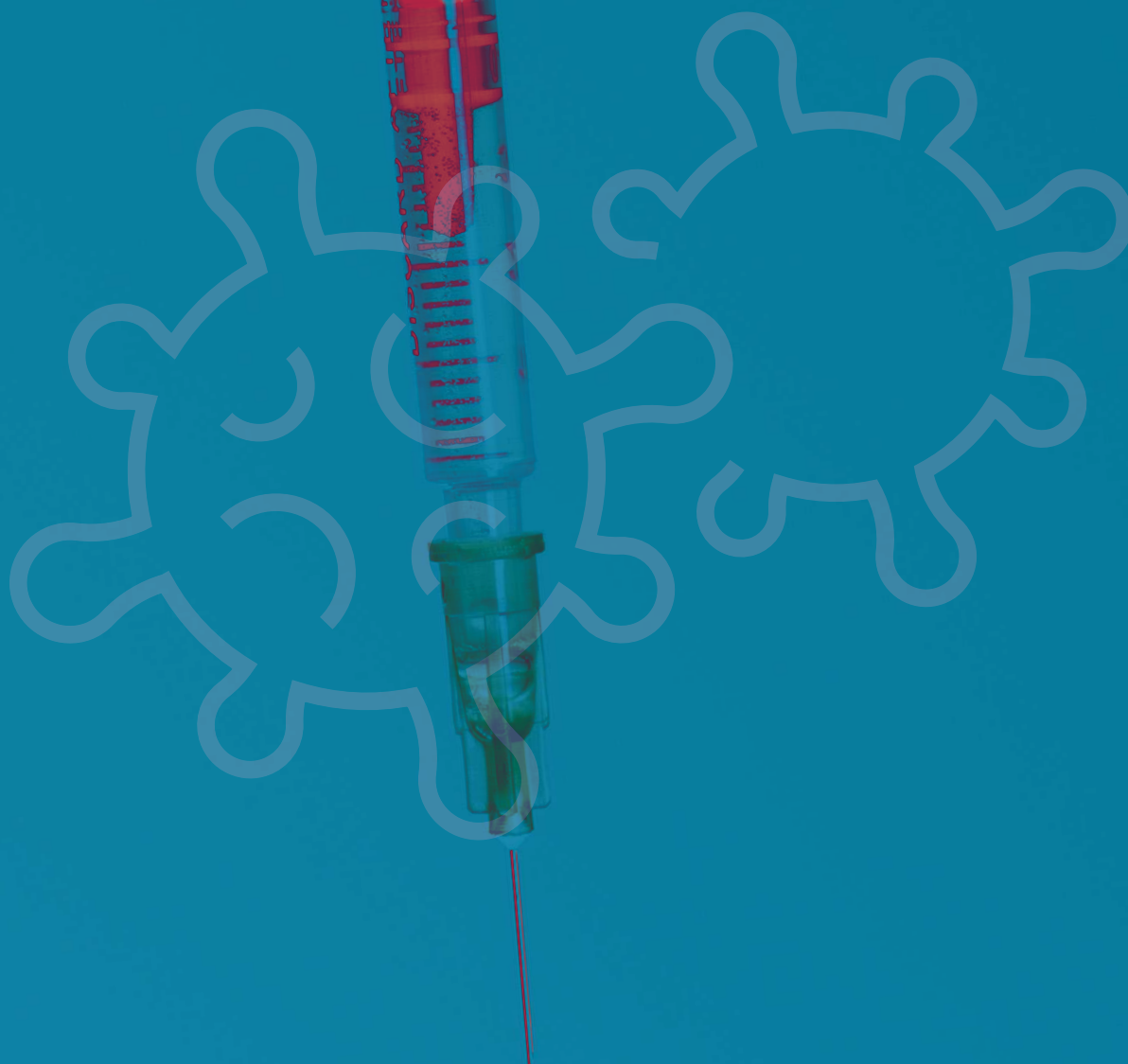

Årsberetning 2020

**DET
ETISKE
RÅD**

Indhold

Årsberetning 2020 / 4

COVID-19 og etik / 6

Nedfrysning af befrugtede og ubefrugtede ægceller / 12

Etiske dilemmaer i retspsykiatrien / 14

Syg/dom – fortællinger fra mødet med retspsykiatrien / 16

Hørings svar 2020 / 18

Om Det Etske Råd / 19

Medlemmer af Det Etske Råd / 21

Det Etske Råds Årsberetning 2020

Udgivet af Det Etske Råd, 2021

ISBN: 978-87-92915-28-0

Illustrationer og fotos: Colourbox, Peter Waldorph, Dorthe Lundh, Jesper Møller-Fink

www.etiskraad.dk

kontakt@etiskraad.dk

**DET
ETISKE
RÅD**

Årsberetning 2020

Knapt havde Det Etiske Råd trukket i arbejdstøjet med otte nye medlemmer ved bordet, førend landet måtte lukke ned, ramt af den nye og ukendte coronavirus. Også Det Etiske Råds arbejde har i 2020 været udfordret af pandemiens indtog, men der har ikke manglet etiske problemstillinger at belyse.

Rådet valgte tidligt i foråret 2020 at sætte planlagte aktiviteter på pause, for i stedet at fokusere på de etiske dilemmaer, der kan have forbindelse til pandemien med COVID-19. Der var ingen tvivl om, at situationen med en verdensomspændende epidemi ville stille flere befolkningsgrupper og hele samfund over for meget vanskelige valg og prioriteringer. Aldrig har etikken spillet så vigtig en rolle, som når samfundet stilles over for så vanskelige udfordringer, hvor beslutninger skal træffes på ganske kort tid og samtidig har så store konsekvenser for borgerne. Trufne beslutninger skal kunne forsvares og forklares, også når vi engang i fremtiden kigger tilbage på håndteringen af pandemien. Her bliver det afgørende, at de etiske dilemmaer bliver belyst og vejret op imod hinanden.

På en temahjemmeside har rådet i et nyt format samlet et materiale bestående af tekster, debatindlæg og interviews. Hjemmesiden har flere formål, blandt andet at være afsæt for rådsmedlemmernes deltagelse i den offentlige debat, rådets rådgivning til myndigheder samt almen oplysning til borgere. Temaerne er blandt andet prioritering, digital overvågning og privathed, beskyttelse af sårbare grupper og vaccination. Og mens dette forord skrives er der fuld gang i vaccinationerne, men pandemien har endnu ikke sluppet sit tag. Rådet vil fortsat følge udviklingen og hvordan konsekvenserne af pandemien vil præge vores samfund i tiden fremover. Længere nede i årsberetningen finder du en introduktion til temahjemmesiden om ”COVID-19 og etik”.

I de første måneder af 2020 nåede rådet at udgive sin udtalelse om etiske dilemmaer i retspsykiatrien. I udtalelsen har rådet fokuseret på tre overordnede etiske problemstillinger: 1) Hvordan psykisk syge mennesker bliver retspsykiatriske patienter; 2) Hvor længe de er retspsykiatriske patienter; og 3) Den langvarige bæltefiksering, som visse retspsykiatriske patienter er blevet udsat for. Dette arbejde blev senere på året fulgt op af rådets første podcast, ”Syg/dom”, hvor du kan høre personlige beretninger fra mødet med retspsykiatrien. Rådet følger udviklingen på psykiatrimrådet, herunder fremdriften i regeringens 10-års plan for psykiatrien. Læs mere om udtalelsen og podcasten længere nede i denne årsberetning.

Sundhedsministeren henvendte sig i 2020 med en anmodning til rådet om at belyse de etiske aspekter forbundet med en ”eventuel udvidelse af opbevaringstiden for befrugtede æg og ubefrugtede ægceller”. Anledningen hertil var blandt andet et borgerforslag om en udvidelse af opbevaringstiden. I sin udtalelse anbefaler et samlet råd en udvidelse af opbevaringstiden. Læs mere om udtalelsen og emnet i årsberetningen.

I løbet af efteråret har rådet atter fået sat skub i projektarbejderne med 'omsorg i sundhedsvæsenet' og 'kunstig intelligens i sundhedsvæsenet' med planlagte udgivelser omkring efteråret 2021.

Den er Det Etiske Råds opgave at sætte aktuelle etiske problemstillinger og dilemmaer til debat i dialog med politikere og borgerne i lokalsamfundene. Vi glæder os til atter at kunne mødes i større grupper og fortælle om og debattere aktuelle etiske dilemmaer inden for sundhedsvæsenet og om nye bioteknologier – inden den nye teknologi måske bliver en del af vores hverdag.

Det er stadig vores ambition at gøre rådets arbejde endnu mere synligt og tilgængeligt for politikere og borgere. Vi vil anbefale alle interesserede i at abonnere på vores nyhedsbrev, hvor vi løbende vil informere om aktuelle emner. Begynd her i årsberetningen med en opdatering om rådets arbejde i 2020.

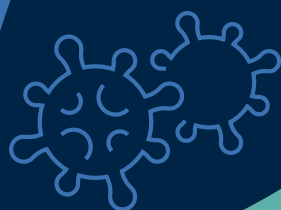
God læselyst!

Anne-Marie Axø Gerdes
Formand

Christa Kjøller
Sekretariatschef

COVID-19 OG ETIK

I forbindelse med at Danmark og resten af verden blev ramt af en pandemi med den hidtil ukendte virus SARS-CoV-2, besluttede Det Ethiske Råd i foråret 2020 at opbygge en temaside, der under overskriften COVID-19 og etik beskriver nogle af de mest centrale dilemmaer, som en sådan pandemi giver anledning til.

Etisk set er der især tre forhold, som giver de etiske dilemmaer i forbindelse med en pandemi som SARS-CoV-2 en særlig karakter.

For det første er der tale om *smitsomme* sygdomme. I forbindelse med virusset SARS-CoV-2 kan en person fx smitte en anden med sygdommen COVID-19, og fordi ét individ på denne måde kan skade (smitte) et andet, kommer de sociale relationer mellem mennesker til at spille en særlig rolle i forbindelse med de dilemmaer, en pandemi giver anledning til.

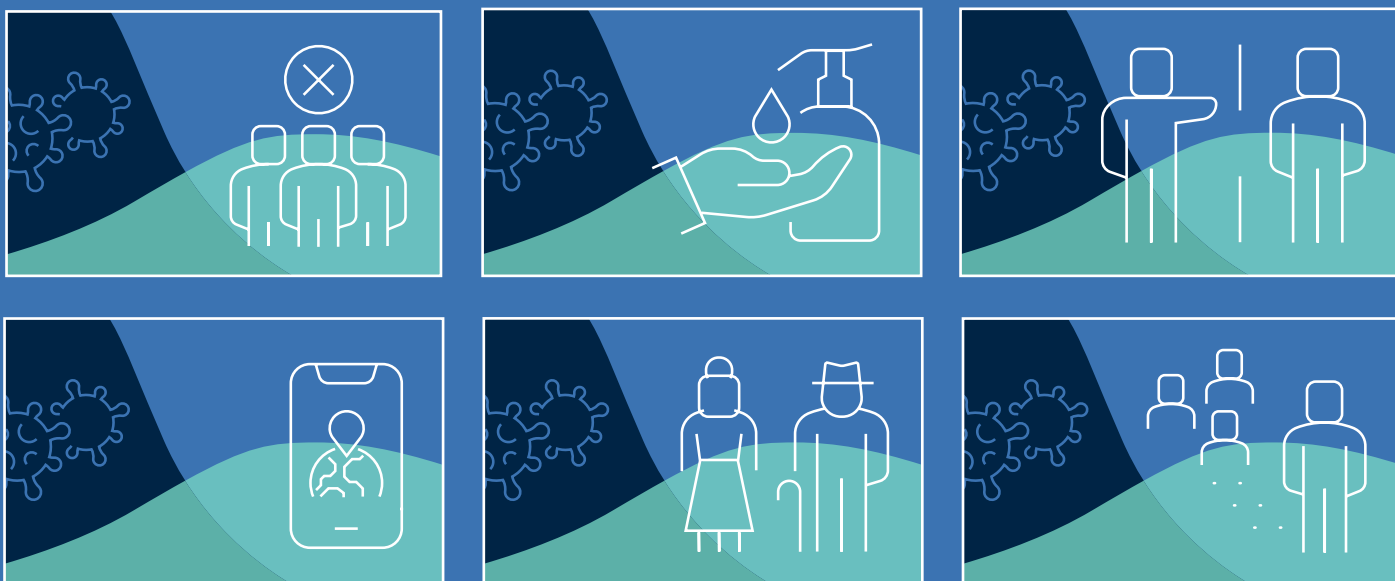
For det andet vil der ved en pandemi ofte være tale om nye sygdomme, som der i hvert fald i begyndelsen derfor også vil være begrænset viden om og begrænsede behandlingsmuligheder i forhold til.

Endelig betyder pandemiers eksponentielle natur, at den hastighed, hvormed man reagerer på en ny sygdoms fremkomst, kan få afgørende betydning for pandemiens forløb.

Fordi de sociale relationer spiller en central rolle i forbindelse med pandemier, vil forsøg på at kontrollere en pandemi altså uvægerligt gribe ind i det sociale liv, og det etiske grundspørgsmål er derfor, hvordan sådanne indgreb bør foregå i en situation, som ikke

blot er præget af uvished, men også kræver hurtig handling? Hvor meget bør man gribe ind? Hvornår bør man gøre det? Og hvem bør stå for det? Bør det fx være op til borgerne selv at afgøre, i hvilken grad de vil indskrænke deres sociale liv, eller kan myndighederne fx tvinge dem til det? På temasiden (www.etiskraad.dk/covid) udfoldes forskellige syn på dette grunddilemma i relation til en række af de måder, hvorpå en pandemi kan kontrolleres.

På de følgende sider præsenteres nogle eksempler på de største etiske dilemmaer.

De største etiske dilemmaer under pandemien

Mange af dilemmaerne har at gøre med pandemiers særlige karakter. Der er for det første tale om smitsomme sygdomme. Det betyder, at et individ kan smitte (skade) et andet individ og gøre det sygt. Relationen mellem mennesker – det sociale liv – spiller altså en central rolle i pandemier. For det andet vil sygdommene ofte være nye. Der vil derfor ofte være begrænset viden (uvished) og begrænsede behandlingsmuligheder osv.

Hvis man vil gøre noget ved sygdommen, må man altså påvirke det sociale liv, og det etiske grundspørgsmål er nok, hvordan det i givet fald bør ske i en situation med mere eller mindre uvished? Hvor meget bør man gribe ind i det sociale liv og hvordan bør det ske? Bør det fx være individerne/borgerne selv, som bør afgøre, i hvilken grad de vil ændre deres sociale adfærd, eller skal stat og myndigheder tvinge dem til det?

Samfundsnedlukninger og -genåbninger

Et sted, hvor det overordnede dilemma har været særligt aktuelt, har været i forbindelse med de store samfundsnedlukninger og -genåbninger.

Hvilke dele af det sociale liv skal begrænses, og hvordan bør begrænsningen ske? Skal det ske ad frivillighedens vej eller skal staten og myndighederne påbyde bestemte begrænsninger?

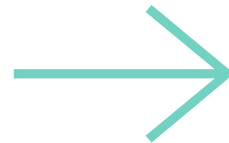
Det er blandt andet her, at der har vist sig så store forskelle mellem de enkelte lande – fx mellem Danmark og Sverige.

Nogle af de hensyn, som har spillet en central rolle har været proportionalitet og forsigtighed. Er det bedst at følge et forsigtighedsprincip – fx fordi det er ukendt, hvor alvorlig sygdommen er eller et sammenbrud af den lige adgang til sundhedsvæsenet vil have alvorlige konsekvenser? Eller er det bedre at følge et proportionalitetsprincip, hvor hensynet til de negative sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser af en nedlukning (fx kræft der opdages senere eller arbejdsløshed) tildeles en større vægt?

Det har givet anledning til en uendelig mængde detaildilemmaer: hvem eller hvor er smitten størst? Hvem skader eller gavner en nedlukning mest? Hvor skal der lukkes ned først? Hvor skal der lukkes op først? Osv.

En særlig version af dilemmaet har vedrørt særligt sårbare – fx ældre eller demente på plejehjem, som har været afskåret for besøg venner og familie. Her har hensynet til at beskytte dem – og deres medbeboere – mod COVID-19, stået over for hensynet til at sikre dem mulighed for social kontakt.

Læs Etik og prioritering: COVID-19 og samfunds-
nedlukningens dilemmaer

DILEMMA

Smitteopsporing (inklusiv test og evt. isolation)

Et andet sted, hvor spørgsmålene om proportionalitet og frivillighed eller tvang/pres har presset sig på, har været i forbindelse med smitteopsporing og test (evt. også isolation)

I nogle asiatiske lande er man fx gået meget langt i forhold til at tvangsteste og tvangsisolere, ligesom man digitalt har overvåget folks færden, så man kan spore deres kontakter.

I Danmark er det i forbindelse med introduktion af den frivillige Smittestop-app blandt andet blevet diskuteret, hvordan man kan sikre en effektiv smitteopsporing uden at den enkeltes private sundhedsoplysninger bliver offentligt tilgængelige.

[Læs Etiske hensyn ved digital kontaktopsporing](#)

DILEMMA

Vaccination

Et tredje sted, hvor spørgsmålene om proportionalitet/prioritering og frivillighed eller tvang/pres har fyldt meget, har været i forbindelse med vaccination.

Spørgsmålet om, hvorvidt vaccination bør være frivilligt eller ej, har af gode grunde ikke fyldt så meget, men det har spørgsmålet om, hvem som først bør få adgang til de begrænsede vacciner. Er det de mest sårbare? Dem som er mest udsat i forbindelse med deres arbejde? Dem som lider mest under restriktionerne? Osv.

Ud over rækkefølgen har spørgsmålet om, hvorvidt vaccinerede bør få særlige rettigheder også fyldt en del i forbindelse med beslutningen om at introducere et vaccinepas. Hvis der er særlige rettigheder forbundet med at være vaccineret, lægger det indirekte et pres på den enkelte for at blive vaccineret, samtidig med at det i en eller anden grad tvinger den enkelte til at dele personlige sundhedsoplysninger for at kunne deltage i det sociale liv. I hvor lang tid kan en sådan ordning forsvares? Specielt når der – som det er tilfældet med AstraZenecas og Johnson & Johnsons vacciner – synes at være risiko for sjældne men alvorlige bivirkninger ved nogle vacciner?

[Læs COVID-19 og vaccination](#)

Balancen mellem frihed og sikkerhed

Et afsluttende fremtidsperspektiv vedrører epidemiloven. Det er den, som regulerer mange af de skitserede forhold og spørgsmål. Den er blevet revideret akut og hurtigt under krisen (jf. rådets tekst om epidemiloven).

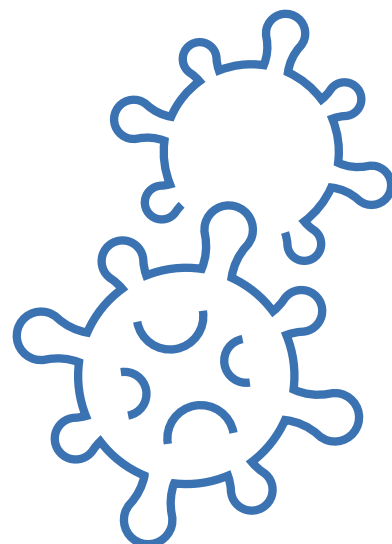
COVID-19-epidemien har haft en betydelig effekt på lovgivningen, og dermed også på betingelserne for myndighedsudøvelse, herunder lovgivningsmæssige restriktioner og anbefalinger i forhold til borgerne. Rådet har set nærmere på nogle af de etiske hensyn, der gør sig gældende i forbindelse med myndighedsudøvelse, lovgivning i krisituationer og borgernes tillid og præsenterer på temasiden fem opmærksomhedspunkter.

Der kan være helt særlige situationer, hvor lov må hastes igennem med kortere processer end vanligt. Spørgsmålet er dog, om ikke man må mane til besindighed i denne helt særlige situation og tage den fornødne tid til at gennemarbejde lovforslaget, så epidemiloven får den brede parlamentariske opbakning, i stedet for i vid udstrækning at lægge op til en permanentgørelse af de beføjelser, ministeren blev tildelt ved hastelovgivningen i foråret 2020.

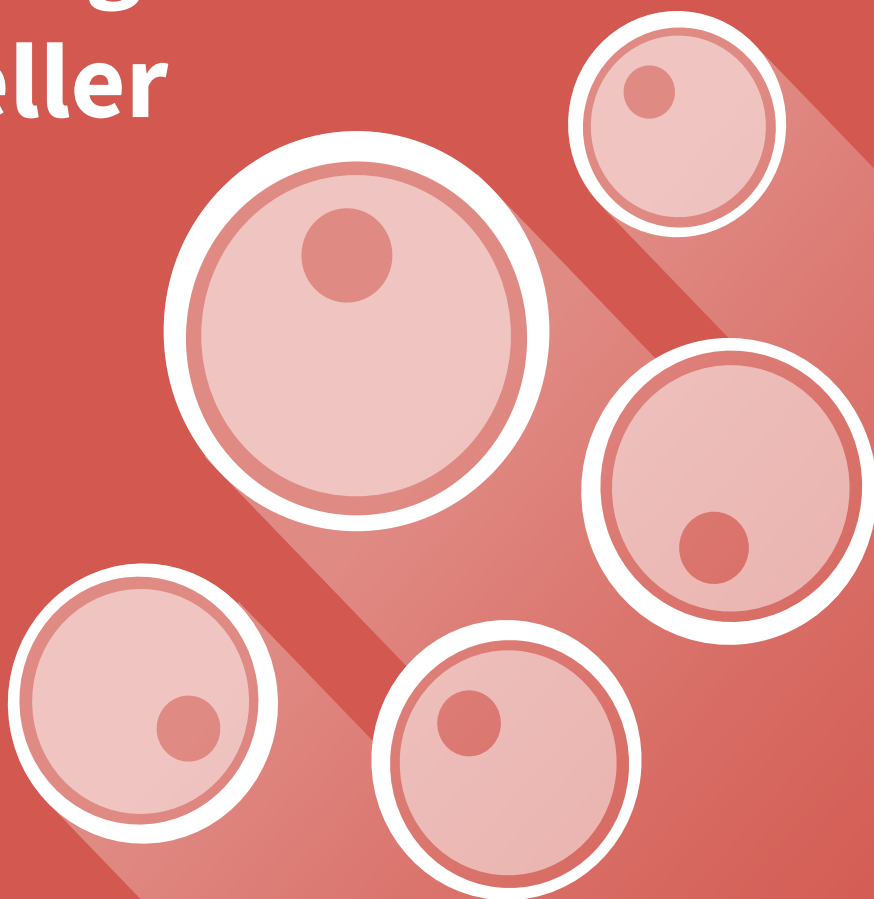
En evaluering af perioden fra foråret og frem til nu bør efter rådets opfattelse indgå i lovens udarbejdelse. Særligt henset til at lovgivning på så vigtigt og indgribende et område må være gennemtænkt og gennemdebatteret, således at både forarbejder og lovens bestemmelser er solidt etisk og sundhedsfagligt forankret med en bred opbakning fra de folkevalgte.

Måske er det værd at se på den igen, når pandemien er overstået og der er bedre tid til grundige overvejelser i lyset af de høstede erfaringer?

[Læs Balancen mellem frihed og sikkerhed](#)

Nedfrysning af befrugtede og ubefrugtede ægceller

Sundhedsministeren har bedt Det Ethiske Råd om vurdere de etiske aspekter forbundet med en eventuel udvidelse af opbevaringstiden for især befrugtede æg, som er blevet nedfrosset i forbindelse med fertilitetsbehandling. Som svar udarbejdede rådet en udtalelse om *Opbevaring af befrugtede æg og ubefrugtede ægceller*, som blev offentliggjort ultimo september 2020.

RÅDETS ANBEFALINGER

I udtalelsen anbefaler et stort flertal af rådets medlemmer (15 ud af 17), at opbevaringstiden for befrugtede æg såvel som ubefrugtede ægceller udvides til den til enhver tid gældende aldersgrænse for at modtage reproduktiv assistance. Men den nuværende aldersgrænse på 46 år vil det altså sige, at det anbefales, at såvel befrugtede æg som ubefrugtede ægceller kan opbevares, indtil kvinden er fyldt 46 år.

Til grund for deres anbefaling fremhæver rådets flertal især tre hensyn:

At en udvidelse må formodes at have positive konsekvenser, idet den ikke blot vil spare nogle kvinder for det ubehag, som er forbundet med gentagne udtagninger af æg, men også hjælpe flere med at få det antal børn, de ønsker.

At en udvidelse vil styrke kvinders reproduktive autonomi, idet den i højere grad vil gøre det muligt for dem selv at bestemme, hvor lang tid de ønsker at opbevare befrugtede æg eller ubefrugtede ægceller.

At en udvidelse vil styrke ligestillingen mellem mænd og kvinder, idet der ikke er nogen øvre grænse for, hvor lang tid sædceller kan nedfryses.

Et mindretal på to rådsmedlemmer anbefaler, at opbevaringstiden udvides til 10 år for både befrugtede æg og ubefrugtede ægceller. Til grund for deres anbefaling fremhæver de især to hensyn:

At et forsigtighedsprincip taler for at gå langsomt frem, da der ikke foreligger mange studier af eventuelle senfølger for de individer, som er blevet til fra æg, som har været frosset ned i lang tid.

At en udvidelse til 10 år vil imødekomme de fleste, samtidig med at der vil være mulighed for dispensation for dem, som på grund af alvorlig sygdom måtte være nødsaget til at udsætte en evt. brug af æggene inden for de 10 år.

Endelig så udtrykker tre af de medlemmer, som støtter op bag flertalspositionen, en vis bekymring for, hvad konsekvenserne vil være af at udvide muligheden for at nedfryse ubefrugtede æg på ikke-medicinsk indikation (såkaldt 'social nedfrysning'). Bekymringen går særligt på, hvorvidt en sådan udvidelse kan tænkes at påvirke kvinders stilling på arbejdsmarkedet, udviklingen af tilbud, som gør det let af være børnefamilie, samt den generelle indstilling til det at få børn. Medlemmerne anbefaler derfor, at udviklingen følges tæt og at en udvidelse af opbevaringstiden ledsages af en særskilt registrering af antallet af nedfrosne ubefrugtede ægceller i Sundhedsdatastyrelsens årlige rapport om assisteret reproduktion.

[Læs hele udtalelsen på rådets hjemmeside](#)

The background of the top half of the page is a vibrant green with a complex, abstract pattern. It features various shades of green, from light to dark, creating a textured, almost crystalline effect. Overlaid on this pattern is a faint, dark green outline of a human face, looking slightly to the right. The title text is centered over the face.

Etiske dilemmaer i retspsykiatrien

Retspsykiatrien har i de senere år været genstand for stor offentlig bevågenhed. Som følge af en kraftig stigning i antallet af retspsykiatriske patienter, er antallet af sengepladser i retspsykiatrien udvidet betragteligt, og både Sundhedsministeriet, Danske Regioner, Sundhedsstyrelsen og Justitsministeriets Forskningskontor har udgivet rapporter, som belyser udviklingen og ser på, hvordan den kan vendes. I finansloven for 2020 er retspsykiatrien desuden nævnt særskilt i forbindelse med aftaleparternes afsættelse af midler til at styrke psykiatrien.

I lyset af, at retspsykiatrien fylder mere i sundhedsvæsenet og den offentlige debat, udgav rådet i 2020 en udtalelse om de etiske dilemmaer i retspsykiatrien.

I udtalelsen forholder rådet sig til etiske problemstillinger i tilknytning til tre aspekter af retspsykiatrien: 1) måden psykisk syge mennesker bliver retspsykiatriske patienter på; 2) længden af de retspsykiatriske særforanstaltninger; og 3) langvarig bæltefiksering af retspsykiatriske patienter.

Hvad angår måden, psykisk syge mennesker bliver retspsykiatriske patienter på, udtrykker et samlet råd blandt andet bekymring for, at utilstrækkelig behandling i almenpsykiatrien i mange tilfælde kan udgøre en risikofaktor for kriminalitet, samtidig med at rådet ser det som et særskilt etisk svigt, at den utilstrækkelig behandling ikke blot risikerer at øge kriminaliteten i samfundet, men også kan være medvirkende til, at en patientgruppe, som i forvejen er stigmatiseret (som psykisk syge), bliver yderligere stigmatiseret som kriminelle.

Hvad angår længden af de retspsykiatriske særforanstaltninger, finder rådet det blandt andet bekymrende, at visse patienter tilsyneladende ser sig nødsaget til selv at give afkald på deres selvbestemmelsesret og ønske en særforanstaltning forlænget, fordi de vurderer, at det er den eneste måde, de kan sikres tilstrækkelig behandling.

Hvad angår langvarig bæltefiksering af retspsykiatriske patienter, udtrykker rådet forståelse for det personale, som har set sig nødsaget til at ty til langvarig bæltefiksering, men ser også de meget langvarige bæltefikseringer som et alvorligt etisk problem, der kræver handling. Rådet tager ikke selv stilling til en eventuel udvidelse af Sikringsafdelingen i Slagelse, men gør opmærksom på, at det i forbindelse med en sådan udvidelse vil være vigtigt at sikre, at det ikke fører til en glidebane, hvor patienter, som sagtens kunne behandles under mere lempelige forhold tættere på egen bopæl og netværk, ender på Sikringsafdelingen, blot fordi der er plads. Samtidig anbefaler rådet også, at det overvejes at udvide muligheden for at gøre brug af aflåst patientstue og oppegående tvangsfiksering som et alternativ til langvarig bæltefiksering uden for Sikringsafdelingen.

Endelig gør rådet afslutningsvis også opmærksom på, at det i sin tilgang til retspsykiatrien har lagt vægt på, at den rummer særligt udsatte og sårbare patienter, som ofte er dobbelt eller tredobbelt stigmatiserede som psykiske syge, kriminelle og misbrugere. Som rådet ser det, kalder det ikke blot på særlig omsorg, men også på en særlig indsats for at respektere disse individers selvbestemmelse. Rådet er bevidst om, at retspsykiatrien giver anledning til svære etiske dilemmaer, hvor hensynet til andres sikkerhed står over for den enkeltes selvbestemmelse, ligesom rådet er opmærksomt på, at det ikke altid er lige let for hverken pårørende, personale eller det omgivende samfund at holde af personer, som ikke blot lider af alvorlig sindssygdom, men også har begået til tider alvorlig kriminalitet og måske også har et misbrug. Men det er lige præcis af den grund, at rådet finder det vigtigt at sætte gang i en debat om, hvordan retspsykiatriens mange dilemmaer bør håndteres, hvis udgangspunktet er, at retspsykiatriens patienter også er individer, hvis værdier, interesser og synpunkter fortjener den samme respekt og anerkendelse som alle andre.

[Læs udtalelsen på rådets hjemmeside](#)

Syg/dom – fortællinger fra mødet med retspsykiatrien

I forlængelse af udtalelsen om etiske dilemmaer i retspsykiatrien, fik Det Etiske Råd for første gang udarbejdet en podcastserie. I serien, som er på fire afsnit, deltager fire personer, som fortæller om deres erfaringer med retspsykiatrien og om, hvad ser som de største etiske udfordringer.

De fire deltagere er: Nikolaj Petersen, som tidligere har været patient i retspsykiatrien; Heidi Andersen, som er mor til en ung kvinde, som er patient i retspsykiatrien; Gitte Ahle, som er overlæge ved Justitsministeriet, Retspsykiatrisk klinik; samt Karen Stæhr, som var formand for rådets arbejdsgruppe vedrørende etiske dilemmaer i retspsykiatrien.

I de første tre afsnit fortæller Nikolaj Petersen, Heidi Andersen og Gitte Ahle om, hvordan både tiden op til mødet med retspsykiatrien, tiden som retspsykiatrisk patient, og tiden efter mødet med retspsykiatrien ser ud fra henholdsvis en patients, en pårørendes og en psykiaters perspektiv, mens Karen Stæhr i det fjerde afsnit deler sine tanker om deres fortællinger (med afsæt i rådets udtalelse om de etiske dilemmaer i retspsykiatrien.)

Lyt til podcasten på rådets hjemmeside

Høringssvar 2020

Det Etiske Råd har i 2020 modtaget i alt 35 høringsbreve, hvoraf nedenstående har givet anledning til uddybende besvarelser:

24. februar 2020: Høringssvar til Vejledning om anvendelse af tvang m.v. i psykiatrien

27. februar 2020: Høringssvar om certificeringsordning for fremmedsprogstolke

20. marts 2020: Høringssvar om bekendtgørelser om sundhedsvidenskabelig forskning

2. juni 2020: Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om tandpleje (indførelse af nye bestemmelser om socialtandpleje)

24. juni 2020: Høringssvar, udkast til bekendtgørelse om videregivelse af patientjournaloplysninger

5. juli 2020: Høringssvar til EU-specialudvalget for sundhedsspørgsmål: Forslag om ændring til kommissionens gennemførelsesafgørelse vedr. etablering, forvaltning og drift af e-sundhedsnetværket

23. september 2020: Høringssvar over udkast til ændring af lov om godtgørelse til andenhåndseksponerede asbestofre (Udvidelse af godtgørelsesordningen)

30. september 2020: Høringssvar over udkast til lovforslag vedrørende generelt informeret samtykke til mindre behandlinger af varigt inhabile

21. oktober 2020: Høringssvar over vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge

12. november 2020: Høringssvar over Lovforslag om epidemier m.v. (epidemiloven)

16. november 2020: Høringssvar over Lovforslag om ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget på medicinsk indikation

Om Det Etiske Råd

Det Etiske Råd er en samfundsinstitution, der i dialog med politikere og befolkning sætter menneskenære etiske emner til debat. Rådet er et uafhængigt råd, der skal rådgive politikerne og skabe offentlig debat om etiske spørgsmål i forbindelse med nye bioteknologier, der berører mennesker, natur, miljø og fødevarer. Desuden arbejder rådet med etiske spørgsmål inden for sundhedsvæsenet generelt.

Rådets 17 medlemmer er udpeget af Folketingets Udvalg vedrørende Det Etiske Råd og en række ministerier. Medlemmerne udpeges for en treårig periode med mulighed for genudpegning én gang. Rådsmedlemmerne er ulønnede.

Det er sundhedsministeren, der officielt beskikker Rådets medlemmer. Ved udpegning og beskikkelse bliver der taget højde for, at såvel lægfolk som fagfolk er repræsenteret samt, at der kun er én mere af det ene køn end af det andet.

Det Etiske Råd blev oprettet i 1987.

Læs mere om Det Etiske Råds arbejde på www.etiskraad.dk

UDVALGSARBEJDE

Det Etiske Råds arbejde består også i at deltage i forskellige arbejdsgrupper og udvalg. Således deltager rådet blandt andet i det etiske udvalg under Nationalt Genom Center og følger med i Danske Regioners arbejde med Personlig Medicin.

Medlemmer af Det Ethiske Råd

Find oplysninger om de nuværende medlemmer på [rådets hjemmeside](#)

Medlemmer ultimo 2020

- Anne-Marie Axø Gerdes, formand – professor og overlæge
- Bolette Marie Kjær Jørgensen, næstformand – journalist og historiker
- Berit Andersen – professor og ledende overlæge
- Christian Gamborg – lektor
- Eske Willerslev – DNA-forsker og professor
- Grete Christensen – sygeplejerske, formand for Dansk Sygeplejeråd
- Henrik Nannestad Jørgensen – cand.mag. og skolebestyrer
- Jacob Giehm Mikkelsen – professor
- Knud Kristensen – formand for SIND
- Leif Vestergaard Pedersen – cand.oecon, tidl. direktør i Kræftens Bekæmpelse
- Lise Müller – sygeplejerske, næstformand i SF
- Merete Nordentoft – klinisk professor
- Mette Reissmann – tidl. folketingsmedlem
- Mia Amalie Holstein – cand.mag. og afdelingschef
- Morten Bangsgaard – stud.theol. og tidl. generalsekretær
- Rune Engelbreth Larsen – idéhistoriker, forfatter
- Søren Møller – tidl. direktør i DGI, formand for ”Collective Impact, Det åbne land som dobbelt ressource”

www.etiskraad.dk

ABONNÉR PÅ NYHEDSBREVET

www.etiskraad.dk/nyhedsbrev

FØLG OS PÅ TWITTER

[@etiskraad](https://twitter.com/etiskraad)

**DET
ETISKE
RÅD**